

Woensdag 14 maart 1917 – ochtendeditie

Engeland en België.

Londen, 13 maart. Het ministerie van buitenlandse zaken maakt het volgende bekend:

De 18^e januari heeft het departement van buitenlandse zaken Duitse persberichten ten stelligste tegengesproken, welke berichten behelsden, dat de Britse regering in 1887 besloten was de schending van de Belgische onzijdigheid door een troepenmacht, mits alle schade, door de invallers aangericht, zou worden hersteld, niet te zullen tegenwerken. In weerwil van die tegenspraak blijft de Duitse pers in de weer met pogingen, om de schending van België door Duitsland in 1914 te verontschuldigen en wel door de Britse regering van 1887 bepaalde inzichten toe te dichten, vervat in een ongetekende brief, die op 4 februari 1887 aan het blad Standard geschreven werd. Inderdaad is zo'n brief op de aangegeven dag in de Standard verschenen en heeft de Britse pers die naderhand besproken. Daar men vreesde, dat de houding, officieel door Groot-Brittannië aangenomen, ten gevolge van de berichten in de Britse pers averechts zou worden uitgelegd, deelde lord Vivian, de Britse gezant te Brussel, met instemming van de Britse regering aan de Belgische mede, dat er aan artikelen in dagbladen nopens de Belgische onzijdigheid geen betekenis moest worden gehecht, daar de Britse regering ze niet had ingegeven en ze evenmin de opvatting daarvan weergaven.

Lord Vivian heeft prins de Chimay, de Belgische minister van buitenlandse zaken, eveneens verwittigd, dat de Britse regering zich ten ernstigste bezorgd zou maken, als de Belgische regering van oordeel zou zijn, dat de Britse meeding met de inzichten van de betrokken bladen. De Britse regering heeft nooit de schending van de

Belgische onzijdigheid overwogen, noch is ze, als deelhebbend aan het verdrag van 1839, waarbij de vijf grote mogendheden de onafhankelijkheid van België waarborgden, van plan, de schending van de onzijdigheid door enig ander rijk over het hoofd te zien. De gebeurtenissen van 1914 leveren voor die houding een duidelijk bewijs, indien er een bewijs voor nodig is.

Ter weerlegging van het aan het te Parijs verschijnende Belgische blad Vaderland ontleende bericht, dat de Franse regering aan Camille Huysmans een pas heeft geweigerd, omdat hij met journalisten, die in Nederland bekend staan als Duitse spionnen, betrekkingen onderhoudt, deelt de heer Huysmans mede, dat de Franse regering hem een paspoort heeft laten geworden, en in de brief, die hem hieromtrent werd ter hand gesteld, hulde wordt gebracht aan zijn vaderlandse gevoelens.

Het Belgisch Dagblad verneemt dat generaal von Falkenhayn, die zich enige weken geleden te Munster bevond, thans met een aantal Duitse officieren in België en wel te Tienen, vertoeft.

Van de Belgische grens wordt gemeld, dat de zestiende vrouw uit Turnhout haar leven aan de dodelijke draad gelaten heeft. Het was de 27-jarige ongehuwde vrouw v. d. Z., de dochter van een dagloner.

Men seint ons uit Roosendaal:

De stationschef te Essen is gistermiddag te Antwerpen gearresteerd. Hij bevindt zich thans te Essen in hechtenis. Wij vernemen dat dit in verband staat met smokkelarij. Hij zou in Essen pakketten over de draad hebben laten passeren, naar plaatsen in België.

Woensdag 14 maart 1917 – avondeditie

Belgische vluchtelingen.

Men meldt ons, dat op 1 april de enige tijd geleden stop gezette afbraak van het vluchtoord te Ede zal worden hervat. Dan zal zo spoedig mogelijk de gehele bevolking van dat vluchtoord, nog ruim 3000 personen, naar Nunspeet worden overgebracht. Alleen de vluchtelingen, die gehuisvest zijn in de verplaatsbare woningen bij het kamp, kunnen met hun gezinnen blijven wonen en in de werkinrichting werkzaam blijven.

Aan alle ambtenaren is tegen 1 mei eervol ontslag uit hun betrekking verleend, onder bepaling, dat zij, indien hun diensten niet meer nodig zijn, ook eerder kunnen ontslagen worden. In dit geval zal hun salaris ook tot 1 mei worden uitbetaald.

De afdeling schoolkleding zal te Nunspeet vervallen. Wel krijgt ieder kind zijn kleertjes mee, die het dan ook te Nunspeet kan gebruiken, doch de schoolkleding zal te Nunspeet – waar deze ook thans niet bestaat – niet gehandhaafd blijven. Het Belgische onderwijzende personeel zal te Nunspeet gehandhaafd worden en dadelijk nadat de te Ede afgebroken scholen te Nunspeet zijn opgebouwd, aldaar het onderwijs voortzetten op dezelfde wijze als dit te Ede gebeurde. Ook de leeszaal zal te Nunspeet worden opgebouwd.

Ingezonden stuk.

Geachte heer,

Niet ik dwaal af, maar gij. Door uw onderschriften onder mijn ingezonden stukken hebt ge de kwestie vertroebeld.

Hierom ging het: in uw avondblad van 7 maart II. beschuldigde de heer Leo Meert uw medewerker van tekstverminking, nog wel van drieërlei tekstverminking. Deze liet daarop weten (in uw ochtendblad van 10 maart), dat hij zijn citaat letterlijk had overgenomen van mij. Zo werd de beschuldiging van tekstverminking dus aan mij verweten.

Ik heb u daarop mijn artikel in de Amsterdammer toegezonden, om u in staat te stellen, zich te overtuigen, dat mijn citaat uit: "Ons Land" juist was. Dit had voor u een reden moeten zijn, om mede te delen, dat ik mij aan geen tekstverminking had schuldig gemaakt.

In plaats daarvan schuift ge op de voorgrond, dat uw medewerker zijn citaat letterlijk van mij heeft overgenomen. Dat heb ik niet betwist. Hij citeert letterlijk, maar legt het citaat in de mond van de redactie van Ons Land: ik blijf ontkennen, dat dit uit de wijze, waarop ik Ons Land vermeldde, afgeleid had moeten worden.

Met dank voor de plaatsing, hoogachtend.

Uw dienstwillige
G. W. Kernkamp

Utrecht, 13 maart 1917.

Wij laten de hoogleraar het laatste woord. Redactie

De pas van Camiel Huysmans.

Hooggeachte heer hoofdredacteur.

Over de waarheid van uw telegram uit Le Havre zeggende – naar le XXe Siècle in zijn afkooksel van Het Vaderland – dat mij een paspoort werd geweigerd door de Franse regering, omdat ik "betrekkingen onderhoud met journalisten die Duitse spionnen zijn", mag u oordelen door volgende verklaring:

"Van Den Haag uit is geïntrigeerd geworden om weigering van mijn paspoort te bekomen, niet van officiële zijde, integendeel, maar door zekere heren die in zekere bureaus zitten en die mij niet kunnen vergeven, dat ik hun hazenmoed bij België's bezetting niet heb bewonderd. De intrige was uitstekend gecombineerd. Zij had ten doel

niet allen mij, maar ook een jonge organisatie, de Bond van Belgische Arbeiders in Nederland, te treffen. Zij moest mij in het oog van mijn landgenoten diskwalificeren. Het spel is ook niet ten einde. Ik verwacht nog andere aanvallen van die kant, maar ...

Dat zal mij geen haarbreedte doen afwijken van mijn houding. Geen haarbreedte.

Ik lach om de machteloze haat van die mensen.

Laat mij u nu ook zeggen, welke het einde van dit bedrijf is geweest.

De Franse regering heeft mij een paspoort laten geworden en in de brief, die mij hieromtrent werd ter hand gesteld, wordt hulde gebracht aan mijn vaderlandse gevoelens.

Camiel Huysmans
Lid van de Belgische Kamer
Secretaris van het internationaal Socialistisch bureau